

**RĂSPUNDEREA JURIDICĂ CIVILĂ
A ADMINISTRATORULUI
SOCIETĂȚII COMERCIALE**

Studiu de doctrină și jurisprudență

www.editurauniversitara.ro

Lector univ. dr. TODICĂ CARMEN

**RĂSPUNDEREA JURIDICĂ CIVILĂ
A ADMINISTRATORULUI
SOCIETĂȚII COMERCIALE**

Studiu de doctrină și jurisprudență

www.editurainiversitara.ro

EDITURA UNIVERSITARĂ
București, 2012

Colecția: ȘTIINȚE JURIDICE ȘI ADMINISTRATIVE

Redactor: Gheorghe Iovan
Tehnoredactor: Ameluța Vișan
Coperta: Angelica Mălăescu

Editură recunoscută de Consiliul Național al Cercetării Științifice (C.N.C.S.)

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

TODICĂ, CARMEN

**Răspunderea juridică civilă a administratorului societății
comerciale : studiu de doctrină și jurisprudență / Todică Carmen. -**

București : Editura Universitară, 2012

Bibliogr.

ISBN 978-606-591-421-6

347.72.031

DOI: (Digital Object Identifier): 10.5682/9786065914216

© Toate drepturile asupra prezentei ediții sunt rezervate editurii. Folosirea integrală sau parțială a conținutului fără trimiterea la sursă constituie contrafacere și este interzisă.

Copyright © 2012

Editura Universitară

Director: Vasile Muscalu

B-dul. N. Bălcescu nr. 27-33, Sector 1, București

Tel.: 021 – 315.32.47 / 319.67.27

www.editurauniversitara.ro

e-mail: redactia@editurauniversitara.ro

Distribuție: tel.: 021-315.32.47 / 319.67.27 / 0744 EDITOR / 07217 CARTE

comenzi@editurauniversitara.ro

O.P. 15, C.P. 35, București

www.editurauniversitara.ro

Abrevieri

B. J. – Buletinul Jurisprudenței
B. C. – Buletinul Casației
B. C. A. – Buletinul Curții de Apel
C. D. – Culegere de decizii
C. J. – Curierul Judiciar
C. P. J. – Culegere de practică judiciară
C. S. J. – Curtea Supremă de Justiție
C. A. – Curtea de Apel
C. C. – Curtea Constituțională
C. com. – Codul Comercial
C. civ. – codul civil
C. pen. – Codul penal
C. poc. civ. – Codul de procedură civilă
C. proc. pen – Codul de procedură penală
D. C. C. – Decizia Curții Constituționale
Dec. – decizie
Î. C. C. J. – Înalta Curte de Justiție și Casație
M. Of. – Monitorul Oficial
R. D. C. – Revista de Drept Comercial
R. D. P. – Revista de Drept Penal
R. R. D. A. – Revista Română de Dreptul Afacerilor
R. R. D. M. – Revista Română de Dreptul Muncii
R. R. D. J. – Revista Română de Dreptul Jurisprudenței
P. R. – Pandectele Române
Trib. Buc. – Tribunalul București
Trib. Jud. – Tribunalul județean
Sent. – sentință
sect. civ. – secția civilă
sect. com. – secția comercială
sect. cont. adm. – secția de contencios administrativ
sect. pen. – secția penală
s.n. – sublinierea noastră

Notă. La elaborarea prezentei lucrări, s-a avut în vedere legislația în vigoare până la data de 15 ianuarie 2012.

Lucrarea „*Răspunderea juridică a administratorului societății comerciale*” are un domeniu larg de interes social, cu implicații juridice care îi interesează deopotrivă pe specialiștii dreptului (teoreticieni și practicieni) dar și pe orice administrator de societate comercială, fiind un adevărat ghid de conduită al acestuia, în scopul evitării angajării răspunderii juridice. În același timp, ea este deopotrivă necesară și oportună. Necesară, întrucât reunește sistematizat, doctrina și practica judiciară, constituind o bună bază de cercetare și aprofundare a răspunderii juridice civile a administratorului. Oportună, deoarece este realizată într-un moment în care economia de piață în România a intrat într-o fază de maturitate, fază în care administratorii societăților comerciale (de altfel, societățile sunt principalii operatori economici) trebuie să concretizeze răspunderile pe care și le asumă în cadrul fiecărui raport juridic pe care îl stabilesc în numele societății administrate.

Pe parcursul acestei lucrări am încercat să oferim o prezentare amplă a problematicii complexe a răspunderii juridice civile a administratorului societății comerciale, aceasta cu atât mai mult cu cât, dispozițiile noului Cod civil – Legea nr. 287/2009 a introdus noi reguli pe scena dreptului românesc, direct aplicabile și administratorului societății comerciale. În esență, lucrarea este o incursiune asupra opiniilor doctrinare controversate, „dublate” de soluțiile oferite de instanțele de judecată, pe cât posibil, recente (incluzând și recursuri în interesul legii asupra unor probleme privind răspunderea administratorului, neunitar soluționate în practică, precum și decizii ale Curții Constituționale asupra unor excepții de neconstituționalitate a textelor de lege cu incidență în domeniul analizat), oferind și soluția pe care am considerat-o ca fiind adecvată.

Având în vedere că, administratorul societăți comerciale are atribuții bine determinate de lege, începând din momentul constituirii societății, continuând cu funcționarea și administrarea acesteia, până în faza dizolvării și lichidării, am considerat util să analizăm și obligațiile administratorului, în toate aceste etape de existență a societății, subliniind caracterul delictual sau contractual al răspunderii acestuia în caz de nerespectare, analizând sancțiunile aplicabile, și chiar propunând, acolo unde ni s-a permis acest lucru, modificarea unor texte de lege sub aceste aspecte, completarea lacunelor legii și „eliminarea eventualelor inadvertențe legislative”.

Referitor la răspunderea organelor de conducere ale societății comerciale în procedura insolvenței, este acoperită și această perioadă din viața unei societăți comerciale, cu consecințele sale specifice, potrivit cu reglementarea cuprinsă în Legea nr. 85/2006, cu modificările ulterioare. Lucrarea cuprinde o reală analiză a opiniilor exprimate în literatura de specialitate și a soluțiilor de practică juridică, în materia răspunderii administratorului în insolvență asupra problemelor privind condițiile angajării răspunderii, dar și o analiză a fiecărei fapte ilicite, în parte, prevăzute de art. 138, cu caracteristicile specifice și susținând sau criticând poziția literaturii juridice și a practicii judecătorești în materie.

Autoarea

Summaries of the PhD Thesis chapters

Throughout this thesis we have been trying to offer a vast overview of the complex area of the company administrator's civil legal liability. Essentially, the thesis is a reflection on the controversial doctrine opinions, „doubled” by the solutions offered by the legal instances, which are as recent as possible (including the appeals in the law interest regarding some problems related to the administrator's liability, without unitary solutions in practice, as well as the decisions of the Constitutional Court regarding some unconstitutionality exceptions of the law texts interconnected with the analysed domain), also offering the solution we have considered adequate.

Chapter I and II are focused on the legal liability, having as main character the company administrator and presenting an overview of the liability forms, the principle of the liability solidarity, the sanctions specific to both the administrator patrimonial liability (the obligation of paying remedies), and non-patrimonial liability: the administrator revoking, the problems occurring in the legal practice (decision-making competence, the effects and the juridical control of the revoking decision).

The chapter III includes a detailed analysis of the administrator liability action (categories, special characteristics, procedural aspects, including elements of compared law and tangentially debating the difficulty of its arbitration), and of the liability exoneration cases, in this domain the “business judgement rule” being relevant.

Chapter IV and V are dedicated to the company administrator civil liability for the company and for the third parties. In the case of the liability for the company, three forms of liability are analysed in details: direct liability for inobservance of the contractual obligations (in the memorandum of association, in the board general meeting decision which assigned the functions, and ... why not, in the contract concluded with the company) and legal obligations, indirect liability or the guarantee for the action of a different person, and the regression liability; all these are presented together with their legal fundamentals and the cases where they apply.

Taking into account the fact that the company administrator has got obligations well-defined by the law, starting with the moment when the company is set up, and continuing with the company functioning and administration, until the phase of dissolution or liquidation, we have considered useful to analyse the administrator obligations in all the company existence phases, underlining the delinquent or contractual character of the administrator liability in case of inobservance, analysing the

sanctions to be applied, and even proposing, where we were permitted, the modification of some law texts regarding these aspects, completing the law lacunae, „eliminating possible legislative inconsistencies”. One important part of the chapter refers to the administrator liability for the fraud committed against the company and we have been trying to propose solutions for a series of problems regarding the definition of the expression „*fraud against the company*”; the discrimination between the fraud and the power abuse, as well as the relation between the sanctions for the exclusion and revoking of the associate administrator, namely when his exclusion applies and when his revoking applies.

Contrary to the opinions expressed in the doctrine, the administrator commits to the contractual or delinquent liability for the third parties, thus representing one of this thesis objectives. The analysis of this form of liability is even more necessary due to the fact that the law regulates a series of cases where the administrator directly commits to his liability for the third parties. The complexity of the issue of the administrator liability for the third parties for the actions and operations done during the company set up, in case of abusing the assigned function limits, or as the company guarantor, has been analysed at the end of this chapter.

Chapter VI is dedicated to the administrator liability in the insolvency procedure and it presents the problems regarding the qualification of the company administrator by the legislator as „managing body”, the conditions of committing to the liability (illicit facts expressly regulated, the prejudice and its dimensions, causality relation and the managing bodies culpability), also defining two requisites, without which, the liability according to Article 138 in the Insolvency Law no 85/2006, with its subsequent modifications, cannot apply: the open insolvency procedure and the insufficiency of the debtor’s assets – company. Moreover, the liability action is analysed (titular and legal effects), the problems occurred in practice compared to the guaranteeing measures of the assets of the managing representatives and the process of implementation of the legal decisions stipulating the commitment to the liability. Under these circumstances two types of the administrator liability can be identified: as managing representative: with a direct liability for the company, and a second also direct liability for the prejudiced creditors committee, i.e. for the creditor holding more than half of the claims value. In return, the compensation of the prejudice of the social creditors paid by the managing representative shall be done indirectly by covering one part of the company debts.

The chapter contains a real analysis of the opinions expressed in the speciality literature of the solutions in the legal practice for the administrator

liability problem in case of insolvency, and, at the same time, it represents a reflection on the opinion expressed in the doctrine on the administrator liability in case of insolvency (*contractual liability, aggravating, and direct, for the company*, (not for the third parties) – opinion which we do not agree with. Therefore, we have been trying to recalibrate the legal character of the administrator liability in case of insolvency, proposing its definition as a special form of civil delinquent liability, both for the company and for the creditors.

At the end of the thesis the **CONCLUSIONS and the Proposals of “de lege ferenda”** are defined, with the mention that a series of proposals of “de lege ferenda” have been made throughout the thesis, where possible, related to a personal consideration, or to some legislative inconsistencies, followed by the corresponding reflections on the respective legal provisions.

www.editurauniversitara.ro

Capitolul I

RĂSPUNDEREA JURIDICĂ A ADMINISTRATORULUI SOCIETĂȚII COMERCIALE

Secțiunea I Aspecte generale privind răspunderea juridică a administratorului societății comerciale

1. Importanța răspunderii juridice a administratorului

Administratorul societății comerciale este organul operativ permanent care, potrivit legii, poate face toate operațiunile cerute pentru aducerea la îndeplinire a obiectului societății (art. 70 alin. 1 din Legea nr. 31/1990¹). Cu toate că la conducerea societății comerciale participă și alte categorii de organe (organe de decizie – adunările generale; organe de control - cenzorii) , prin atribuțiile și obligațiile specifice, administratorii constituie organul cel mai dinamic al societății în ceea ce privește activitatea curentă a acesteia. Astfel, chiar dacă hotărârile Adunării generale sunt

---

¹ Legea societăților comerciale republicată în M. Of. nr. 1066/17.11.2004, modificată prin Legea nr. 441/2006 pentru modificarea și completarea Legii nr. 31/1990 privind societățile comerciale republicată și a Legii nr. 26/1990 privind Registrul Comerțului republicată (M. Of. nr. 955/28.11.2006); O.U.G. nr. 82/2007 pentru modificarea și completarea Legii nr. 31/1990 privind societățile comerciale și a altor acte normative incidente, (M. Of. nr. 446/2007); O.U.G. nr. 52/2008 pentru modificarea și completarea Legii nr. 31/1990 privind societățile comerciale și pentru completarea Legii nr. 26/1990 privind registrul comerțului (M. Of. nr. 333/30.04.2008); Legea nr. 88/2009 privind aprobarea O.U.G. nr. 82/2007 pentru modificarea și completarea Legii nr. 31/1990 privind societățile comerciale și a altor acte normative (M. Of. nr. 246/14. 04. 2009); O.U.G. nr. 43/2010 pentru modificarea unor acte normative în vederea reducerii sau simplificării administrative a unor autorizații/ avize/proceduri ca urmare a măsurilor asumate de Guvernul României în cadrul Planului de simplificare aferent Memorandumului de înțelegere dintre Comunitatea Europeană și România, semnat la București și Bruxelles la 23 iunie 2009 (M. Of. nr. 316/13 mai 2010); O.U.G. nr. 54/2010 privind unele măsuri privind combaterea evaziunii fiscale (M. Of. nr. 521/23 iunie 2010); O.U.G. nr. 90/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 31/1990 privind societățile comerciale (M. Of. nr. 674/4 octombrie 2010), aprobată prin Legea nr. 34/2011 (M. Of. nr. 205/24 martie 2011); Legea nr. 202/2010 privind unele măsuri pentru accelerarea soluționării proceselor (M. Of. nr. 714/26 octombrie 2010); O.U.G. nr. 37/2011 pentru modificarea și completarea Legii contabilității nr. 82/1991 și pentru modificarea altor acte normative incidente (M. Of. nr. 285/22 aprilie 2011).

obligatorii pentru administratori, punerea lor în practică depinde de capacitatea, loialitatea și experiența managerială a administratorilor. Din aceste motive, unii autori² au afirmat că „administratorul exercită o funcție periculoasă pentru el însuși, dar și pentru societate și terți.”

Într-adevăr, modul în care administratorii înțeleg să-și exercite atribuțiile încredințate de societatea poate avea o influență decisivă asupra rezultatelor financiare, și de ce nu, chiar asupra existenței societății. Așa cum actele de gestiune corecte ale administratorului pot aduce beneficii societății, în aceeași măsură greșelile în administrație, neglijența și faptele ilicite săvârșite de acesta pot prejudicia atât societatea cât și terțe persoane. În acest din urmă caz se angajează răspunderea juridică a administratorului atât față de societate cât și față de terți, răspundere ce poate îmbrăca diverse forme (răspundere civilă, penală sau contravențională).

Angajarea răspunderii juridice a administratorului se impune dintr-o triplă perspectivă. În primul rând, caracterul sancționator al răspunderii impune sancționarea civilă (sanțiuni patrimoniale precum și nepatrimoniale), penală (amenda și pedeapsa închisorii) sau contravențională a administratorului (amenda contravențională), realizată de organele competente, de regulă la sesizarea adunării generale. În al doilea rând, răspunderea juridică a administratorului implică și o funcție preventivă, constând în efectul inhibitor asupra persoanelor ce direcționează activitatea societății și care ar fi tentate să încheie acte de gestiune prin care ar prejudicia societatea. În al treilea rând răspunderea juridică a administratorului are și un caracter reparator, având ca efect înlăturarea efectelor negative produse și repararea prejudiciului adus societății și terților. Astfel, angajarea răspunderii juridice a administratorului apare ca o garanție a principiului legalității în materia societății comerciale, fiind un mijloc de asigurare a respectării normelor care reglementează funcționarea societăților comerciale.

2. Formele răspunderii juridice a administratorului

Actele și faptele juridice săvârșite de administrator cu ocazia îndeplinirii atribuțiilor lor, pot angaja răspunderea civilă, penală sau contravențională a acestuia.

---

² Gh. Piperea – *Obligațiile și răspunderea administratorilor societății comerciale. Noțiuni elementare*, Ed. All Beck, București, 1998, p. 198.

2.1. Răspunderea civilă.

În doctrina dreptului comercial³ se apreciază că există trei forme ale răspunderii civile a administratorului: **răspunderea ordinară (normală) față de societate; răspunderea (excepțională) față de terți și răspunderea specială, în caz de insolvență a societății.**

Față de societatea comercială administrată, răspundere civilă a administratorului poate fi **răspundere directă** pentru fapta proprie (atunci când prejudiciul este cauzat de administrator direct societății) o **răspundere de regres** (societatea a suportat prejudiciul produs de administrator unui terț în exercitarea atribuțiilor sale, urmând să-și recupereze sumele astfel plătite de la administrator printr-o acțiune în regres) și o **răspundere indirectă** pentru fapta altor persoane⁴. În acest din urmă caz, răspunderea administratorilor are un rol „de garanție”, și nu înlocuiește răspunderea persoanei care a săvârșit fapta cauzatoare de prejudicii. De altfel, legea reglementează expres drept cazuri de răspundere indirectă a administratorului răspunderea pentru faptele personalului subordonat (art. 144² alin. 2) și pentru faptele administratorilor ce i-au precedat în funcție (art. 144² alin. 4), precum și răspunderea solidară a primilor administratori și fondatori în cazul societății pe acțiuni, constituită prin subscripție publică (art. 31 alin.2).

Răspunderea administratorului față de terți a fost negată în principiu, cu argumentul că ar. 73 alin. 2 din lege limitează acțiunea în răspundere a creditorilor sociali contra administratorului numai la cazul falimentului societății („*acțiunea în răspundere a administratorilor aparține și creditorilor societății, care o vor putea exercita în caz de deschidere a procedurii reglementate de Legea nr. 64/1995*”)⁵. Astfel, în condiții de funcționare normală, terții trebuie să se mulțumească cu o acțiune civilă contra societății.

Credem că, în mod excepțional, se poate angaja și răspunderea administratorului direct față de terți, pentru acte și fapte săvârșite cu

³ Gh. Piperea – *op. cit.*, p. 157; E. Munteanu – *Regimul juridic al administratorilor societăților comerciale pe acțiuni*, Ed. All Beck, 2000, p. 280; M.N. Costin, C.M. Costin – *Răspunderea administratorilor în lumina Legii nr. 31/1990 republicată și Legii nr.85/2006, în R.D.C. nr. 10/2006*, p.11, C. Popovici – *Răspunderea administratorilor societăților comerciale, în R.D.C. nr. 7-8/2002*, p. 184; C. Micu- *Organizarea administrației societății comerciale pe acțiuni. Sistemul unitar*, în R.R.D.A. nr. 2/2007, p. 74..

⁴ A se vedea infra Cap. III. Secțiunea I, II, și III.

⁵ Legea nr. 64/1995 privind procedura reorganizării judiciare și a falimentului a fost abrogată prin art. 156 alin. 3 din Legea nr. 85/2006: “*Orice referire în actele normative existente, la data intrării în vigoare a prezentului act normativ, la Legea nr. 64/1995 privind procedura reorganizării judiciare și a falimentului și orice trimitere la actul normativ menționat se vor considera ca referire/trimitere la prezenta lege și/sau la secțiunile corespunzătoare din prezenta lege, după caz.*”

depășirea limitelor puterilor încredințate. Desigur, în acest caz, terții se vor îndreptat împotriva societății pe care administratorul a reprezentat-o și în numele căreia a acționat, dar în măsura în care aceasta se exonerează de răspundere dovedind că terții au cunoscut sau trebuiau să cunoască depășirea limitelor puterilor încredințate, se va angaja răspunderea personală a administratorului față de terți. Totodată, administratorul răspunde față de terți și atunci când a garantat personal debitele societății în calitate de fidejutor sau codebitor, dar și pentru actele și operațiunile juridice încheiate anterior constituirii societății (53 alin. 1 și art. 49 din lege)⁶.

Răspunderea civilă specială, în caz de insolvență a societății poate fi angajată în cazul săvârșirii faptelor expres și limitativ reglementate de art. 138 alin. 1 din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței. Având în vedere că această *răspundere a fost calificată în doctrină drept agravantă*⁷, ne întrebăm dacă în prezent o atare calificare se mai justifică. Acesta deoarece, în principal, răspunderea în procedura insolvenței poate fi angajată numai în cazul săvârșirii unor fapte de o anumită gravitate, limitativ enumerate de lege, în timp ce răspunderea administratorilor prevăzută de Legea nr. 31/1990 se referă la orice încălcare a obligațiilor ce incumbă administratorilor sau celorlalți membri ai organelor de conducere. În opinia noastră, răspunderea administratorului în caz de insolvență este o formă specială de răspundere civilă delictuală atât față de societate cât și față de creditori⁸.

Răspunderea administratorului față de asociați sau acționari nu poate fi calificată ca o formă distinctă de răspundere civilă. Desigur, o atare răspundere față de asociați sau acționari poate fi antamată numai în măsura în care dovedesc un prejudiciu individual, distinct de cel al societății (prejudiciu colectiv, social). Ipoteza este destul de rară, putând apare atunci când administratorul deturmează dividendele cuvenite asociaților, sau nu-i convoacă la o adunare generală. Asociatul sau acționarul prejudiciat prin fapta administratorului are exact poziția terțului, motiv pentru care îi sunt aplicabile regulile răspunderii administratorului față de terți. În mod excepțional, legea (art. 155¹) le permite acționarilor reprezentând 5% din capitalul social exercitarea unei acțiuni în despăgubiri împotriva administratorilor, în nume propriu, dar contul societății, și doar în subsidiar, dacă adunarea generală nu introduce acțiunea în răspundere⁹.

---

⁶ A se vedea infra Cap. IV.

⁷ Gh. Piperea – *op. cit.*, p. 157.

⁸ A se vedea infra Cap. VI.

⁹ A se vedea infra Cap. III.

2.2. Răspunderea contravențională.

Răspunderea contravențională a administratorului, fără a fi reglementată, ca atare, de Legea societăților comerciale, se angajează în măsura în care, în această calitate săvârșește una din contravențiile prevăzute de legislația comercială și fiscală. Societatea comercială, ca persoană juridică, nu poate răspunde contravențional în nume propriu, decât dacă această răspundere este prevăzută în mod expres de lege. În măsura în care actul normativ nu prevede răspunderea contravențională a societății comerciale, aceasta revine administratorului.

De asemenea, societatea comercială răspunde în nume propriu pentru contravențiile săvârșite de organele sale cu prilejul funcțiilor încredințate, desigur, în măsura în care această răspundere este prevăzută în actul normativ care sancționează contravenția. Dacă societatea comercială este sancționată contravențional, ea are dreptul unei acțiuni de regres împotriva administratorilor vinovați pentru recuperarea sumelor plătite din culpa lor.

Prin urmare, răspunderea contravențională a administratorului poate fi o **răspundere personală directă**, sau poate fi o **răspundere de regres**, ca o consecință a răspunderii societății pentru faptă proprie. Când societatea, prin sancțiunea contravențională, a suferit și alte prejudicii decât valoarea amenzii, (de exemplu, retragerea autorizației de funcționare), răspunderea contravențională de regres a administratorului se cumulează cu răspunderea civilă directă față de societate. De asemenea, dacă prin săvârșirea contravenției, administratorul cauzează o pagubă unui terț, răspunderea contravențională se cumulează cu răspunderea civilă față de terț.

2.3. Răspunderea penală.

Spre deosebire de răspunderea contravențională, răspunderea penală este reglementată ca fapte penale concrete, ce pot fi săvârșite de administrator în art. 271, art. 275 și art. 282 din Legea societăților comerciale, care sub acest aspect, apare ca o lege penală specială. În general, faptele ilicite săvârșite de administrator în activitatea de gestiune internă a societății comerciale sunt incriminate și pedepsite ca infracțiuni, atât de Codul penal, cât și de legi speciale, angajând răspunderea penală a acestuia.

Răspunderea penală a administratorului nu poate fi angajată decât ca urmare a declanșării unui proces penal. Dacă răspunderea civilă este, în principiu, solidară, în materia răspunderii penale se aplică principiul răspunderii personale, în ipoteza mai multor administratori, sancțiunile penale aplicându-se doar celor care au participat la comiterea infracțiunii.

Când fapta penală a administratorului este generatoare de prejudicii, față de societate sau față de terți, răspunderea penală a administratorului se cumulează cu răspunderea civilă.

Secțiunea a II a Răspunderea juridică civilă a administratorului societății comerciale

1. Răspunderea civilă a administratorului societății comerciale. Delimitarea față de răspunderea civilă a persoanei juridice

În literatura de specialitate, problema răspunderii juridice civile a fost abordată din două puncte de vedere diferite: pe de o parte, a fost analizată răspunderea societății comerciale în calitate de persoană juridică, iar pe de altă parte, răspunderea organelor societății comerciale pentru activități ilicite.

În calitate de persoană juridică, societatea comercială este un subiect de drept distinct, care participă la raporturile juridice, și dobândește drepturi și își asumă obligații prin organele sale. În acest sens, îi sunt pe deplin aplicabile dispozițiile art. 209 alin. 1 și 2 din **Noul Cod civil – Legea nr. 287/2009**¹⁰ „*persoana juridică și exercită drepturile și își îndeplinește obligațiile prin organele sale de administrare, de la data constituirii lor. Au calitatea de organe de administrare, în sensul alin.1 , persoanele fizice sa persoanele juridice care, prin lege, actul de constituire sau statut, sunt desemnate să acționeze, în raporturile cu terții, individual sau colectiv, în numele și pe seama persoanei juridice*”.

Textul de lege este mult mai complet decât art. 35 alin. 1 din Decretul nr. 31/1954 privitor la persoanele fizice și persoanele juridice¹¹ potrivit cu care „*persoana juridică își exercită drepturile și își îndeplinește obligațiile prin organele sale*”. În acest context, dispozițiile noului Cod civil invocate, clarifică o serie de aspecte legate de administratorul societății comerciale, ca persoană juridică. **Potrivit noilor dispoziții societatea comercială, ca persoană juridică, participă la raporturile cu terții prin**

¹⁰ Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată în M. Of. nr. 505/15 iulie 2011 în temeiul art. 218 din Legea nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil (M. Of. nr. 409/10 iunie 2011).

(Legea nr. 287/2009 privind Codul civil a fost publicată în M. Of. nr. 511/24 iulie 2009, modificată și completată prin Legea nr. 71/2011, și rectificată în M. Of. nr. 427/ 17 iunie 2011 și în M. Of. nr. 489/8 iulie 2011. Potrivit art. 220 alin.1 din actul modificator, Legea nr. 287/2009 privind Codul civil a intrat în vigoare la data de 1 octombrie 2011).

¹¹ Publicat în B.O. nr. 8/30 ianuarie 1954, modificat prin Legea nr. 4/1956 (B.O. nr. 11/4 aprilie 1956), denumit în continuare, *brevitatis causa*, Decret. Decretul a fost abrogat odată cu intrarea în vigoare la data de 1 octombrie a noului Cod civil, potrivit art. 230 lit. n) din Legea nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil.